

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 grudnia 2016 r.

Poz. 2290

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 22 grudnia 2016 r.

w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Na podstawie art. 249 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Przepisy regulaminu stosuje się do osoby:

- 1) wobec której zastosowano tymczasowe aresztowanie i w stosunku do której nie mogą być stosowane przepisy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, do czasu otrzymania zawiadomienia o uprawomocnieniu się wyroku skazującego;
- 2) pozbawionej wolności na terytorium innego państwa, czasowo wydanej w celu złożenia zeznań w charakterze świadka lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej przed polskim sądem lub prokuratorem w toczącym się postępowaniu karnym;
- 3) prawomocnie skazanej za granicą na karę pozbawienia wolności, wobec której zastosowano tymczasowe aresztowanie w celu określenia przez właściwy sąd kwalifikacji prawnej czynu według prawa polskiego oraz kary pozbawienia wolności, która ma być wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – do czasu otrzymania dokumentu pozwalającego na stosowanie względem niej przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o obrońcy lub pełnomocniku będącym adwokatem lub radcą prawnym – rozumie się przez to również przedstawiciela niebędącego adwokatem ani radcą prawnym, który został zaaprobowany przez Przewodniczącego Izby Europejskiego Trybunału Praw Człowieka do reprezentowania tymczasowo aresztowanego przed tym Trybunałem.

§ 2. Informacje o miejscu pobytu tymczasowo aresztowanego, do wskazanych przez niego osób lub podmiotów, o których mowa w art. 211 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, zwanej dalej „Kodeksem”, wysyła się po złożeniu podpisu przez tymczasowo aresztowanego na zawiadomieniu.

§ 3. Przy przyjęciu tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego informuje się go o możliwości wystąpienia w czasie wykonywania tymczasowego aresztowania zagrożeń dla jego bezpieczeństwa osobistego oraz zetknięcia się z przejawami negatywnych zachowań charakterystycznych dla środowisk przestępczych, a także o potrzebie powiadamiania przełożonych o zagrożeniach bezpieczeństwa osobistego swojego i innych tymczasowo aresztowanych.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 1083, z 1999 r. poz. 931, z 2000 r. poz. 701 i 1268, z 2001 r. poz. 1071 i 1194, z 2002 r. poz. 676 i 1679, z 2003 r. poz. 1061, 1380 i 1750, z 2004 r. poz. 889, 2135, 2405, 2426 i 2703, z 2005 r. poz. 1363 i 1479, z 2006 r. poz. 708 i 1648, z 2007 r. poz. 849, z 2008 r. poz. 620 i 1344, z 2009 r. poz. 39, 119, 504, 817, 911, 963, 1475, 1540 i 1589, z 2010 r. poz. 191, 227, 842 i 1228, z 2011 r. poz. 201, 202, 654, 734, 1092, 1280 i 1431, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 628 i 1247, z 2014 r. poz. 287, 619 i 1707, z 2015 r. poz. 21, 396, 431, 541, 1269 i 1573 oraz z 2016 r. poz. 428, 437, 1948 i 2138.

§ 4. 1. Tymczasowo aresztowany może bezpośrednio zwracać się do przełożonych oraz osób wizytujących areszt śledczy ze sprawami związanymi z wykonywaniem tymczasowego aresztowania, a także ze sprawami osobistymi.

2. Cele mieszkalne i inne pomieszczenia w areszcie śledczym, w których przebywają tymczasowo aresztowani, są wizytowane przez dyrektora aresztu śledczego, zwanego dalej „dyrektorem”, co najmniej raz w miesiącu.

3. Administracja aresztu śledczego może organizować spotkania z grupami tymczasowo aresztowanych, zwłaszcza w sprawach związanych z warunkami tymczasowego aresztowania, zatrudnieniem i nauczaniem.

§ 5. 1. W obecności przełożonych oraz osób wizytujących areszt śledczy tymczasowo aresztowany przyjmuje postawę stojącą. Tymczasowo aresztowany podaje swoje imię i nazwisko przełożonym oraz osobom wizytującym areszt śledczy wchodzącym do celi mieszkalnej.

2. Wymogów, o których mowa w ust. 1, nie egzekwuje się, gdy tymczasowo aresztowany zostanie od nich zwolniony przez właściwego przełożonego, a ponadto w szpitalach i izbach chorych, w czasie pracy i nauczania oraz w trakcie zajęć terapeutycznych, kulturalno-oświatowych i sportowych oraz zorganizowanych praktyk i posług religijnych, widowisk, korzystania z aparatu telefonicznego, posiłków, spaceru i spoczynku, których czas ustalono w porządku wewnętrznym.

§ 6. W aresztach śledczych przeprowadza się apel poranny i wieczorny, w czasie określonym w porządku wewnętrznym oraz w innym uzasadnionym przypadku, w trakcie którego ustala się w szczególności stan liczbowy tymczasowo aresztowanych.

§ 7. Dyrektor może dokonywać odstępstw od przewidzianego w regulaminie sposobu wykonywania tymczasowego aresztowania w zakresie umożliwiającym tymczasowo aresztowanym podtrzymywanie i utrwalanie więzi uczuciowej z osobami bliskimi oraz sprawowanie przez nich stałej i bezpośredniej opieki nad dziećmi przebywającymi w domach dla matki i dziecka przy zakładach karnych.

Rozdział 2

Organizacja przyjęć do aresztu śledczego

§ 8. 1. Przy przyjęciu do aresztu śledczego tymczasowo aresztowany:

- 1) podaje dane osobowe i informacje o zmianie tych danych, o miejscu zameldowania, stałego i czasowego pobytu, a także informacje o uprzedniej karalności, a dodatkowo może być poddany czynnościom mającym na celu jego identyfikację;
- 2) podaje informacje o posiadanych środkach pieniężnych i przedmiotach wartościowych;
- 3) otrzymuje do użytku: pościel, sprzęt stołowy i środki higieny osobistej, a ponadto odzież, bieliznę, obuwie według norm przypadających skazanym, jeżeli jego własna odzież, bielizna i obuwie są niezdadne do użytku, nieodpowiednie ze względu na porę roku lub wymagają tego względy sanitarne, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 249 § 3 pkt 2 Kodeksu.

2. W trakcie czynności, o których mowa w ust. 1, tymczasowo aresztowany:

- 1) przekazuje do właściwego depozytu dokumenty, środki pieniężne i przedmioty, o których mowa w art. 79a § 2 Kodeksu;
- 2) może wskazać osobę, której mogą być wydane zdeponowane środki pieniężne i przedmioty, w przypadku kiedy nie odbierze ich osobiście, podając imię i nazwisko oraz adres tej osoby.

3. Tymczasowo aresztowany potwierdza swoim podpisem przyjęcie do użytku przedmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, a także przekazanie do depozytu dokumentów, środków pieniężnych i przedmiotów, o których mowa w art. 79a § 2 Kodeksu.

§ 9. 1. Niezwłocznie po umieszczeniu tymczasowo aresztowanego w celi przejściowej wychowawca lub wyznaczony funkcjonariusz przeprowadza z nim rozmowę informacyjną, w której zapoznaje go w szczególności z prawami i obowiązkami oraz ustalonym w areszcie śledczym porządkiem wewnętrznym, a także o konsekwencjach wynikających z art. 139 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, 1948, 2138 i 2261).

2. Wychowawca przeprowadza z tymczasowo aresztowanym rozmowę wstępną, nie później niż w terminie dwóch dni od dnia przyjęcia do aresztu śledczego, niezależnie od rozmowy informacyjnej, o której mowa w ust. 1.

3. Tymczasowo aresztowanego poddaje się niezwłocznie wstępnym badaniom lekarskim.

Rozdział 3

Sposoby rozmieszczania tymczasowo aresztowanych w celach mieszkalnych

§ 10. Tymczasowo aresztowanych rozmieszcza się w celach mieszkalnych, uwzględniając w szczególności płeć, wiek oraz uprzednie odbywanie kary pozbawienia wolności albo kary aresztu wojskowego.

§ 11. 1. Po dokonaniu czynności, o których mowa w art. 79b § 1 Kodeksu, tymczasowo aresztowanego przenosi się z celi przejściowej do innej celi mieszkalnej.

2. W razie potrzeby tymczasowo aresztowany może być przeniesiony w każdym czasie z celi mieszkalnej, którą zajmuje, do innej celi mieszkalnej.

§ 12. 1. Jeżeli szczególne względy wychowawcze przemawiają za umieszczeniem dorosłego z młodocianym lub młodocianymi, tymczasowo aresztowany dorosły, który uprzednio nie odbywał kary pozbawienia wolności albo kary aresztu wojskowego, wyróżniający się dobrą postawą, może być umieszczony w celi mieszkalnej wspólnie z tymczasowo aresztowanym młodocianym lub z tymczasowo aresztowanymi młodocianymi. Umieszczenie to powinno nastąpić za zgodą tymczasowo aresztowanego dorosłego. Decyzję w tej sprawie podejmuje dyrektor.

2. Tymczasowo aresztowany dorosły, o którym mowa w art. 212a § 1–3 Kodeksu lub w art. 197–203 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 i 2138), lub podejrzany o popełnienie zbrodni nie może być umieszczany wspólnie z tymczasowo aresztowanym młodocianym lub z tymczasowo aresztowanymi młodocianymi.

§ 13. Przepisy § 10 i § 11 stosuje się odpowiednio do tymczasowo aresztowanego, o którym mowa w art. 223a § 1 Kodeksu.

Rozdział 4

Porządek wewnętrzny aresztu śledczego

§ 14. 1. Ustala się następujący porządek wewnętrzny aresztów śledczych:

- 1) cisza nocna obowiązuje przynajmniej w godzinach 22⁰⁰–6⁰⁰;
- 2) apele poranne i wieczorne odbywają się w celach mieszkalnych oraz w pomieszczeniach, w których przebywają zatrudnieni (stanowiska pracy);
- 3) w czasie apelu tymczasowo aresztowani są ubrani i ustawieni w sposób widoczny dla przeprowadzającego apel, jest zabronione uczestniczenie w apelu jedynie w bieliźnie osobistej lub piżamie;
- 4) czas trwania kąpieli jednego tymczasowo aresztowanego wynosi przynajmniej 10 minut, przy czym czas wypływu wody z armatury natryskowej nie może być krótszy niż 6 minut;
- 5) palenie wyrobów tytoniowych jest dozwolone w celach mieszkalnych wyznaczonych dla tymczasowo aresztowanych używających wyrobów tytoniowych oraz w miejscach do tego wyznaczonych;
- 6) tymczasowo aresztowany może posiadać w celi mieszkalnej:
  - a) do 9 litrów napojów, oprócz artykułów żywnościowych o ciężarze nieprzekraczającym 6 kg,
  - b) do 10 sztuk przedmiotów kultu religijnego o wymiarach nie większych niż 250 × 150 mm,
  - c) do 5 sztuk książek, oprócz wypożyczonych w areszcie śledczym z biblioteki,
  - d) prasę o łącznej wadze do 0,5 kg;
- 7) dyrektor lub osoba go zastępująca przyjmują tymczasowo aresztowanych przynajmniej jeden raz w tygodniu;
- 8) kierownicy działów aresztu śledczego lub osoby ich zastępujące przyjmują tymczasowo aresztowanych przynajmniej jeden raz w tygodniu;
- 9) zgłoszenia do lekarza są przyjmowane codziennie;
- 10) zamówienia na paczki żywnościowe są przyjmowane w każdym dniu roboczym.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się w szpitalach i izbach chorych aresztów śledczych.

§ 15. 1. Porządek wewnętrzny aresztu śledczego, a w razie potrzeby poszczególnych oddziałów, ustala jego dyrektor. Porządek wewnętrzny aresztu śledczego w odniesieniu do kwestii, o których mowa w § 14, nie może zawierać unormowań mniej korzystnych dla tymczasowo aresztowanych niż zawarte w tym paragrafie oraz powinien uwzględniać konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego, utrzymania bezpieczeństwa, dyscypliny i porządku oraz zapewnienia w areszcie śledczym właściwych warunków bytowych, sanitarnych i zdrowotnych.

2. W porządku wewnętrznym aresztu śledczego dyrektor określa w szczególności:

- 1) godziny oraz sposób przeprowadzania apelu porannego i wieczornego;
- 2) godziny przeznaczone na sen, pracę, naukę, zajęcia kulturalno-oświatowe, sportowe oraz zajęcia własne tymczasowo aresztowanego;
- 3) godziny i miejsce spożywania posiłków dostarczanych przez administrację aresztu śledczego;
- 4) godziny, miejsce i sposób poruszania się po terenie aresztu śledczego;
- 5) godziny, miejsce i sposób odbywania spacerów oraz korzystania z kąpieli;
- 6) godziny i miejsce, w którym jest dozwolone palenie wyrobów tytoniowych;
- 7) ilość i rodzaj własnej odzieży, bielizny i obuwia, które tymczasowo aresztowany może posiadać w celi mieszkalnej;
- 8) ilość i wymiary przedmiotów, które tymczasowo aresztowany może posiadać w celi mieszkalnej, oraz sposób ich przechowywania, a w razie potrzeby zasady ich używania;
- 9) dni, godziny i miejsce przyjmowania tymczasowo aresztowanych przez dyrektora i innych przełożonych, lekarzy oraz sposób składania pisemnych wniosków, skarg i próśb;
- 10) dni, godziny, miejsce i porządek przeprowadzania widzeń;
- 11) godziny i miejsce korzystania z aparatu telefonicznego;
- 12) dni, godziny i miejsce odprawiania nabożeństw, spotkań religijnych oraz nauczania religii;
- 13) częstotliwość, terminy, miejsce i sposób dokonywania zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów dopuszczonych do sprzedaży w areszcie śledczym;
- 14) godziny i sposób przyjmowania i wydawania korespondencji;
- 15) dni, godziny i sposób przyjmowania i wydawania paczek, o których mowa w art. 113a § 4 Kodeksu;
- 16) sposób zamawiania i otrzymywania paczek żywnościowych;
- 17) dni, godziny i miejsce bezpośredniego kontaktowania się z przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 38 § 1 Kodeksu;
- 18) osoby upoważnione do przyznawania nagród oraz wymierzania kar dyscyplinarnych.

§ 16. Tekst porządku wewnętrznego powinien znajdować się w każdej celi mieszkalnej. Na prośbę tymczasowo aresztowanego udostępnia się mu Kodeks oraz wydane na jego podstawie akty wykonawcze.

Rozdział 5

Organizacja przyjmowania korespondencji i organizacja widzeń w aresztach śledczych oraz sposoby korzystania przez tymczasowo aresztowanych z aparatu telefonicznego

§ 17. 1. Korespondencję tymczasowo aresztowanego administracja aresztu śledczego przyjmuje w każdym dniu roboczym, a korespondencję urzędową – codziennie.

2. Przesyłka listowa powinna być właściwie opłacona przez tymczasowo aresztowanego.

3. W przypadku wysyłania przesyłki poleconej, wraz z korespondencją tymczasowo aresztowany przekazuje wypełniony druk „potwierdzenia nadania przesyłki poleconej”, który po wysłaniu zwraca się tymczasowo aresztowanemu.

§ 18. 1. Korespondencję tymczasowo aresztowanego, która podlega przesłaniu do adresata za pośrednictwem organu dysponującego, administracja aresztu śledczego przekazuje właściwemu organowi dysponującemu nie później niż drugiego dnia roboczego od daty jej otrzymania.

2. Korespondencję tymczasowo aresztowanego, która nie podlega przesłaniu do adresata za pośrednictwem organu dysponującego, administracja aresztu śledczego wysyła bezpośrednio do adresata nie później niż drugiego dnia roboczego od daty jej przekazania.

§ 19. Tymczasowo aresztowany nieposiadający środków pieniężnych otrzymuje od administracji aresztu śledczego papier, koperty oraz znaczki pocztowe na dwie przesyłki listowe ekonomiczne w miesiącu, o masie do 20 g.

§ 20. 1. Korespondencję adresowaną do tymczasowo aresztowanego doręcza mu wyznaczony funkcjonariusz lub pracownik.

2. W przypadku odmowy przyjęcia przez tymczasowo aresztowanego korespondencji odsyła się ją do nadawcy.

§ 21. 1. Przyjmujący w areszcie śledczym korespondencję urzędową wysyłaną przez tymczasowo aresztowanego wydaje nadawcy pisemne potwierdzenie jej odbioru oraz odnotowuje na kopercie datę odbioru. Pisemne potwierdzenie odbioru wypełnia tymczasowo aresztowany.

2. Potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w jednym egzemplarzu. Duplikatu potwierdzenia nie wydaje się.

§ 22. Tymczasowo aresztowany ma prawo składać wnioski, skargi i prośby na piśmie oraz ustnie. Przełożeni i inne uprawnione osoby przyjmują je także w czasie bezpośrednich kontaktów z tymczasowo aresztowanymi, zwłaszcza podczas wizytacji cel mieszkalnych i innych pomieszczeń, w których przebywają tymczasowo aresztowani.

§ 23. Koszty przesłania wniosków, skarg i prośb adresowanych do organów, o których mowa w art. 8a § 3 Kodeksu, ponosi tymczasowo aresztowany, a jeżeli nie posiada środków pieniężnych, otrzymuje od administracji aresztu śledczego papier, koperty i znaczki pocztowe poza limitem określonym w § 19.

§ 24. Ograniczeń czasu trwania widzenia nie stosuje się w przypadku udzielenia tymczasowo aresztowanemu widzeń z osobami, o których mowa w art. 215 § 1 i 1a Kodeksu.

§ 25. 1. Organ dysponujący bezzwłocznie wydaje zarządzenie o zgodzie na korzystanie z aparatu telefonicznego przez tymczasowo aresztowanego:

- 1) wyłącznie w celu porozumiewania się z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem albo radcą prawnym;
- 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w celu porozumiewania się z osobą najbliższą.

2. Organ dysponujący w zarządzeniu podaje numer telefonu oraz imię i nazwisko odpowiednio obrońcy lub pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym lub osoby najbliższej.

§ 26. 1. Tymczasowo aresztowany, w odniesieniu do którego wydano zgodę, o której mowa w § 25 ust. 1, może korzystać z samoinkasującego aparatu telefonicznego na własny koszt lub na koszt rozmówcy.

2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może zezwolić tymczasowo aresztowanemu, w odniesieniu do którego wydano zgodę, o której mowa w § 25 ust. 1, na skorzystanie z innego niż określony w ust. 1 aparatu telefonicznego na koszt abonenta lub tymczasowo aresztowanego, a jeżeli tymczasowo aresztowany nie posiada środków pieniężnych, na koszt aresztu śledczego.

§ 27. Administracja aresztu śledczego zapewnia, aby tymczasowo aresztowany, w odniesieniu do którego wydano zgodę, o której mowa w § 25 ust. 1, w czasie korzystania z aparatu telefonicznego uzyskiwał połączenie wyłącznie z numerem telefonu wskazanym w zarządzeniu, o którym mowa w § 25 ust. 2, po sprawdzeniu, że połączenie uzyskano z osobą podającą się za osobę wskazaną w tym zarządzeniu.

§ 28. 1. Tymczasowo aresztowany, w odniesieniu do którego wydano zgodę, o której mowa w § 25 ust. 1, może skorzystać z samoinkasującego aparatu telefonicznego jeden raz w ciągu dnia. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może zezwolić tymczasowo aresztowanemu na przeprowadzenie dodatkowej rozmowy.

2. Realizacja rozmów telefonicznych następuje w kolejności zgłoszeń. W pierwszej kolejności zapewnia się dostęp do aparatu telefonicznego tymczasowo aresztowanym zgłaszającym potrzebę porozumienia się z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym.

3. Czas korzystania z samoinkasującego aparatu telefonicznego, z wyłączeniem rozmów z podmiotami, o których mowa w art. 215 § 1 Kodeksu, jednorazowo nie może przekraczać 5 minut. Porządek wewnętrzny aresztu śledczego może przewidywać dłuższy czas korzystania z aparatu telefonicznego.

Rozdział 6

Warunki opieki zdrowotnej i bytowej

§ 29. Tymczasowo aresztowanego poddaje się badaniom kontrolnym przed przetransportowaniem oraz zwolnieniem z aresztu śledczego.

§ 30. Zakres i częstotliwość badań okresowych tymczasowo aresztowanego określają przepisy wydane na podstawie art. 115 § 9 Kodeksu.

§ 31. 1. W nagłym przypadku decyzję o skierowaniu tymczasowo aresztowanego, w celu leczenia, do podmiotu leczniczego poza aresztem śledczym lub w innym areszcie śledczym może podjąć, na wniosek lekarza, dyrektor.

2. Leczenie tymczasowo aresztowanego na jego koszt, przez wybranego przez niego lekarza, na terenie aresztu śledczego, wymaga zgody organu dysponującego, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 115 § 6 Kodeksu.

§ 32. 1. Wobec tymczasowo aresztowanych przebywających w szpitalach, izbach chorych oraz leczonych poza nimi, a także przewlekle chorych i rekonwalescentów, dyrektor może, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii lekarza, dokonywać niezbędnych odstępstw od przewidzianego w regulaminie sposobu wykonywania tymczasowego aresztowania w zakresie uzasadnionym stanem zdrowia tych tymczasowo aresztowanych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio wobec tymczasowo aresztowanych, u których stwierdzono niepsychotyczne zaburzenia psychiczne, upośledzonych umysłowo, uzależnionych od alkoholu albo innych środków odurzających lub psychotropowych oraz niepełnosprawnych fizycznie. Dyrektor może dokonywać tych odstępstw na wniosek lub po zasięgnięciu opinii lekarza lub psychologa.

§ 33. 1. Wobec tymczasowo aresztowanych kobiet ciężarnych i karmiących dyrektor może dokonywać, na wniosek lekarza lub po zasięgnięciu jego opinii, niezbędnych odstępstw od przewidzianego w regulaminie sposobu wykonywania tymczasowego aresztowania w zakresie wynikającym z potrzeby uwzględnienia stanu fizycznego lub psychicznego tych kobiet.

2. Tymczasowo aresztowaną kobietę ciężarną przenosi się, na dwa miesiące przed przewidywanym terminem porodu, do szpitalnego oddziału ginekologiczno-położniczego w areszcie śledczym lub zakładzie karnym, po uprzednim powiadomieniu organu dysponującego o konieczności takiego przeniesienia.

§ 34. Cella mieszkalna powinna być wyposażona w łóżko dla każdego tymczasowo aresztowanego, odpowiednią do liczby tymczasowo aresztowanych liczbę stołów, szafek i taboretów oraz środków do utrzymania czystości w celi. Niezbędne urządzenia sanitarne sytuuje się w sposób zapewniający ich niekrępujące użytkowanie.

§ 35. 1. Jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa, względy sanitarne, jak również zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania karnego, tymczasowo aresztowany korzysta z odzieży, bielizny i obuwia według norm przypadających skazanym.

2. Jeżeli własna odzież, bielizna i obuwie tymczasowo aresztowanego ulegną w trakcie pobytu zniszczeniu lub są nieodpowiednie ze względu na porę roku, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Tymczasowo aresztowany potwierdza podpisem:

- 1) przyjęcie do użytku i zwrot do magazynu przedmiotów, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 3, z wyłączeniem środków higieny osobistej;
- 2) otrzymanie z depozytu dokumentów, środków pieniężnych i przedmiotów, o których mowa w art. 79a § 2 Kodeksu.

§ 36. 1. Tymczasowo aresztowany utrzymuje należytą czystość osobistą i dba o schludny wygląd.

2. Tymczasowo aresztowanemu, co najmniej raz w miesiącu, umożliwia się ostrzyżenie.

3. Tymczasowo aresztowany korzysta co najmniej raz w tygodniu z ciepłej kąpeli. Tymczasowo aresztowany zatrudniony przy pracach brudzących korzysta z odpowiednio częstszych kąpeli. Kąpiel tymczasowo aresztowanego chorego odbywa się według wskazań lekarza.

4. Tymczasowo aresztowana kobieta korzysta co najmniej raz dziennie z ciepłej wody i dwa razy w tygodniu z ciepłej kąpeli.

§ 37. 1. Spacer tymczasowo aresztowanego odbywa się pod nadzorem funkcjonariusza w wyznaczonym miejscu na wolnym powietrzu.

2. Dyrektor lub organ dysponujący w porozumieniu z dyrektorem może, ze względu na konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego lub zapewnienia bezpieczeństwa w areszcie śledczym, zarządzić odbywanie spaceru w inny sposób niż ustalony w porządku wewnętrznym.

3. Dyrektor może na wniosek lekarza zmienić czas trwania i sposób odbywania spaceru przez tymczasowo aresztowanego chorego.

§ 38. Paczka dostarczona do aresztu śledczego, przed przekazaniem jej tymczasowo aresztowanemu, podlega kontroli także przy wykorzystaniu odpowiednich środków i urządzeń technicznych, a w razie potrzeby przy wykorzystaniu specjalnie wyszkolonych psów.

§ 39. Paczki niespełniającej warunków, o których mowa w art. 113a § 4 Kodeksu, oraz zawierającej artykuły, o których mowa w art. 113a § 5 Kodeksu, nie dostarcza się tymczasowo aresztowanemu. Paczkę zwraca się do nadawcy na koszt tymczasowo aresztowanego, a w uzasadnionych przypadkach na koszt aresztu śledczego.

§ 40. Stan sanitarny aresztu śledczego, ogrzewanie, oświetlenie i wentylacja pomieszczeń, utrzymywanie czystości przez tymczasowo aresztowanych w celach mieszkalnych, stan i czystość odzieży, bielizny oraz pościeli, ilość i jakość posiłków oraz sposób ich przyrządzania i wydawania są kontrolowane przez pracownika lub funkcjonariusza służby kwatermistrzowskiej i służby zdrowia.

Rozdział 7

Zasady zatrudniania, nauczania, działalności kulturalno-oświatowej i sportowej

§ 41. Przy kierowaniu tymczasowo aresztowanego do prac porządkowych w obrębie aresztu lub na które wyraził zgodę, bierze się pod uwagę w szczególności potrzebę zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego oraz względy porządku i bezpieczeństwa.

§ 42. Przy zatrudnianiu tymczasowo aresztowanego dyrektor podejmuje decyzję o zatrudnieniu lub decyzję o wycofaniu z zatrudnienia oraz ustala wysokość wynagrodzenia, jeżeli tymczasowo aresztowany zatrudnia się na podstawie skierowania do pracy.

§ 43. 1. Tymczasowo aresztowany, który ukończył szkołę lub kurs, otrzymuje odpowiednio świadectwo ukończenia szkoły albo zaświadczenie o ukończeniu kursu, według wzorów ogólnie obowiązujących, bez wskazania, że uzyskał je w areszcie śledczym.

2. Tymczasowo aresztowany zwolniony z aresztu śledczego przed zakończeniem roku szkolnego lub szkolenia kursowego może składać w areszcie śledczym egzaminy końcowe, a zwolniony przed okresem klasyfikacji w szkole otrzymuje zaświadczenie o uczęszczaniu do danej szkoły.

§ 44. W areszcie śledczym można organizować zajęcia kulturalno-oświatowe lub sportowe z udziałem instytucji, organizacji, stowarzyszeń i innych podmiotów oraz osób fizycznych spoza aresztu śledczego.

Rozdział 8

Organizacja komisji penitencjarnej w areszcie śledczym

§ 45. 1. Dyrektor powołuje w areszcie śledczym komisję penitencjarną, zwaną dalej „komisją”, o której mowa w art. 75 § 1 Kodeksu. W zależności od potrzeb dyrektor może powołać kilka komisji.

2. Dyrektor, powołując komisję, określa w szczególności imienny skład członków komisji, terminy posiedzeń, tryb rozpatrywania spraw oraz, w razie potrzeby, udział poszczególnych jej członków w posiedzeniach przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

§ 46. 1. Komisja składa się z co najmniej trzech osób. W skład komisji wchodzi, w szczególności, kierownicy działów penitencjarnego, ochrony oraz ewidencji lub osoby ich zastępujące.

2. Pracami komisji kieruje dyrektor lub inna wyznaczona przez niego osoba.

3. Przewodniczący wyznacza sekretarza spośród członków komisji.

4. W posiedzeniu komisji uczestniczy wychowawca tymczasowo aresztowanego, którego dotyczy wnioski o wydanie decyzji lub opinii.

§ 47. 1. Komisja ogłasza decyzje oraz wyraża opinie po wysłuchaniu tymczasowo aresztowanego i w jego obecności.

2. Decyzje i opinie sporządza się na piśmie wraz z uzasadnieniem i zamieszcza w teczce osobopoznawczej tymczasowo aresztowanego.

§ 48. Dla celów przenoszenia tymczasowo aresztowanych, o których mowa w art. 223 § 5 i 6 Kodeksu, rodzaje zakładów karnych z oddziałem aresztu śledczego oznacza się:

- 1) zakład karny dla młodocianych – TA/M;
- 2) zakład karny dla odbywających karę po raz pierwszy – TA/P;
- 3) zakład karny dla recydywistów penitencjarnych – TA/R;
- 4) zakład karny dla odbywających karę aresztu wojskowego – TA/W.

Rozdział 9

Przygotowanie tymczasowo aresztowanego do zwolnienia z aresztu śledczego

§ 49. 1. Z chwilą powzięcia informacji o mającym nastąpić zwolnieniu tymczasowo aresztowanego dokonuje się weryfikacji uprzednio ustalonych potrzeb związanych z opuszczeniem aresztu śledczego oraz powrotem do miejsca zameldowania lub miejsca zamieszkania.

2. Tymczasowo aresztowany udziela stosownych informacji niezbędnych dla prawidłowego przygotowania go do opuszczenia aresztu śledczego.

3. W trakcie weryfikowania potrzeb, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się stan depozytów i informacje uzyskane od tymczasowo aresztowanego, a ponadto zobowiązanie się rodziny, osoby bliskiej lub wskazanej przez tymczasowo aresztowanego do zapewnienia mu pomocy w przypadku, o którym mowa w art. 167a § 6 Kodeksu.

§ 50. W zależności od ustaleń, o których mowa w § 49, udziela się zwalnianemu, na jego wniosek lub z urzędu, doraźnej pomocy w odpowiedniej formie i zakresie, umożliwiającej zwolnienie i przejazd do miejsca zameldowania lub miejsca zamieszkania.

§ 51. Bezpośrednio przed zwolnieniem z aresztu śledczego tymczasowo aresztowanemu udziela się stosownych informacji, w szczególności o adresach i kompetencjach instytucji oraz organizacji społecznych, właściwych ze względu na miejsce zameldowania lub miejsce zamieszkania zwalnianego, udzielających pomocy materialnej, medycznej, w znalezieniu pracy i zakwaterowaniu, a także porad prawnych.

§ 52. 1. Jeżeli zwolnienie tymczasowo aresztowanego nastąpiło w trakcie dokonywania czynności procesowych poza terenem aresztu śledczego, czynności związanych ze zwolnieniem dokonuje się po otrzymaniu dokumentów skutkujących zwolnieniem.

2. Osoba zwolniona w trybie, o którym mowa w ust. 1, zgłasza się bezpośrednio po zwolnieniu do aresztu, w celu dokonania czynności związanych ze zwolnieniem, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zwolnienia.

§ 53. O pozostawieniu osoby zwolnionej w areszcie śledczym z powodu, o którym mowa w art. 167a § 4 i 5 Kodeksu, zawiadamia się niezwłocznie sędziego penitencjarnego, organ dysponujący, a w miarę możliwości rodzinę lub osobę bliską albo osobę wskazaną przez zwolnionego.

§ 54. 1. Jeżeli zwolnienie z aresztu śledczego następuje w godzinach 19⁰⁰–6⁰⁰, osobie zwolnionej zapewnia się na jej pisemny wniosek nocleg w areszcie śledczym oddzielnie od tymczasowo aresztowanych.

2. Jeżeli zwolnienie z aresztu śledczego następuje poza godzinami, o których mowa w ust. 1, dyrektor, na pisemny wniosek osoby zwolnionej, w uzasadnionych przypadkach może zezwolić tej osobie na nocleg w zakładzie karnym, na warunkach, o których mowa w tym przepisie.

3. Czynności związanych ze zwolnieniem, które wymagają obecności tej osoby, dokonuje się bezpośrednio po noclegu.

Rozdział 10

Przepis końcowy

§ 55. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.²⁾

Minister Sprawiedliwości: wz. *M. Wójcik*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania (Dz. U. poz. 1494), które traci moc z dniem wejścia niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 27 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396).